

ה"ת 29101/09/20 - מדינת ישראל נגד מר שמעון יצחקי, גב' מיטל יצחקי

בית משפט השלום באשקלון

ה"ת 29101-09-20 מדינת ישראל נ' יצחקי

בפני מבקשים נגד משיבים
כבוד השופטת מירב עמר כהן
מדינת ישראל
1. מר שמעון יצחקי.
2. גב' מיטל יצחקי.
מעמד. כינוי צד ג'

החלטה

המבקשת: מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה
באמצעות עו"ד איחסאן וואבאי

המשיבים: 1. מר יצחק שמעון

2. גב' מיטל יצחקי

באמצעות עו"ד אלי אונגר

בפני בקשה לחילוט ערבויות אשר חתמו המשיבים בסכומים כדלקמן:

המשיב 1 - סך של 60,000 ₪.

המשיבה 2 - סך של 40,000 ₪.

הטענה היא כי בוצעה עבירה נוספת על חוק שמירת הניקיון באופן המפר את תנאי הערבות עליה חתמו המשיבים.

כללי:

1. בתאריך 19/8/2020 הוגש כתב אישום ביחס למר שמעון יצחק (להלן: "**המשיב 1**") ועוד 2 אחרים, המייחס לו עבירות מתחום איכות הסביבה, עבירות לפי חוק שמירת הניקיון שעניינן, בין היתר, השלכת פסולת בניין ברשום הרבים, פינוי פסולת בניין לאתר שאינו מורשה בניגוד לתנאי רישיון העסק.

2. בתאריך 29.10.20 הגישו הצדדים הודעה על הסכמה ובה הציגו הסכמות באשר לתפוסים וערבויות ובין

היתר נקבע בין הצדדים כדלקמן:

1. הפקדה של ₪ 130,000 כחלופת תפיסה של המשאית שנתפסה. עוד נקבע כי סכום זה יופקד לצורך חילוט, לטובת הקרן לשמירת הניקיון, ככל שינתן פסק דין מרשיע בעניינו של המשיב.

2. עוד נקבע בסעיף 3 כהאי ליסנא:

" המשיב מתחייב להימנע מביצוע עבירה סביבתית נוספת, בניגוד לחוק שמירת הניקיון ו/או חוק רישוי עסקים בין בעצמו ובין בצוותא חדא עם אחר, תוך שימוש במשאית ו/או בכל כלי אחר (להלן: "עבירה נוספת").

לצורך הבטחת התחייבותו האמורה בסעיף 3 לעיל, יחתום המשיב על ערבות עצמית בסך 60,000 ₪ וכן, יחתם ערבות צד ג בסך 40,000 ₪ (בידי ערב שאינו בנו או אשתו של המשיב)."

בסעיף 7 נקבע:

"מוסכם כי הערבויות הנ"ל, נועדו למניעת ביצוע עבירה נוספת כאמור, זאת מבלי לגרוע מהסמכות לתפיסת המשאית מחדש ו/או כל כלי אחר ששימש לביצוע העבירה הנוספת, והאפשרות לבקש חילוטם בתום ההליך הרלוונטי, בכפוף להוראות החוק.

מוסכם כי הערבויות הנ"ל, אינן גורעות מתוקפן של ערבויות אחרות שנחתמו בהליכים אחרים, והן באות להוסיף עליהן."

3. בתאריך 30.10.2020 נתן תוקף של החלטה להסכמות הצדדים.

4. בתאריך 4.11.2020 - חתם המשיב 1 על כתב התחייבות עצמית, בסך של 60,000 ₪, אשר בו נרשם במפורש כי המשיב מתחייב למלא אחר תנאי הערובה שלהלן: "כמפורט בהודעה והחלטת השופט מיום 30.10.20 המהווה חלק בלתי נפרד מכתב ערובה זה."

5. בתאריך 4.11.20 חתמה המשיבה 2 על כתב ערבות צד שלישי בהליך פלילי ובו בין היתר התחייבה כדלקמן: "אני הח"מ ערב/ים לכך שמר שמעון יצחק ת.ז: 301564142 ימלא אחר תנאי הערובה המפורטים להלן."

בין היתר, בכתב הערובה בסעיף 4 נכתב: "כמפורט בהודעה והחלטת השופט מיום 30.10.20 המהווה חלק בלתי נפרד מכתב ערובה זה."

(להלן: "הערבויות").

6. בתאריך 5.11.20 נחתמה הערבות העצמית פעם נוספת באותו נוסח אך עם ת.ז מתוקנת של המשיב 1 (הייתה טעות טכנית/קולמוס במספר הזהות קודם לכן).

7. בתאריך 2/8/2022 הגישה המבקשת בקשה לחילוט הערבויות (להלן: "**הבקשה**") הנ"ל בטענה כי שוב נתפסה משאיתו של המשיב 1 לאחר שנאספו ראיות לביצוע עבירות סביבתיות נוספות. בשלב הגשת הבקשה טרם הוגש כתב האישום. לאחר מכן, ועוד בטרם טענו הצדדים בפניי הגיש ב"כ המבקשת את כתב האישום ביחס להתנהלות מושא הבקשה לחילוט הערבויות.

8. בתאריך 8/2/23 הגיש ב"כ המשיבים תגובה (להלן: "**התגובה לבקשה**"), ובמסגרתה טען כי הבקשה מקדימה את זמנה; המשיבים לא הפרו את התחייבות כלשהי מהערבות עליה חתמו; המשיבה 2 כלל לא נחקרה ולא מסרה גרסה בנוגע להפרת ההתחייבות הנטענת כלפיה במסגרת כתב האישום החדש; כתבי הערבות שניהם בטלים מעיקרם או ניתנים לביטול בשל שלא נקבע בהם מועד פקיעה כלל. לחילופין, פקעו כתבי הערבות ביום 9.11.2021, המועד בו נתנה הכרעת דין בתיק נשוא חתימת הערבויות. כמו כן, נטען כי הבקשה צריכה להתברר במסגרת טיעוני המאשימה לעונש וגזר הדין אשר צפוי להינתן בתיקים האחרים התלויים ועומדים בעניינו של המשיב 1 - הכל כמפורט בתגובת ב"כ המשיבים בכתב. עוד טען ב"כ המשיבים כי לא ניתן לחלט את הערבויות בטרם התבררה אשמתו של המשיב בעבירות המיוחסות לו וכי יש לו טענות הגנה טובות בהקשר להגנת המשיב 1 (ראו סעיפים: 20 ואילך).

9. לאור האמור, נקבע דיון ליום 9.2.23 אשר בו חזרו באי כח הצדדים על עיקרי הטענות כפי שעלו בבקשה ובתגובה לבקשה.

דיון והכרעה:

1. האם קמה עילה לחילוט הערבויות?
2. מהו המסד הראייתי הקיים להפירה ומהי רמת ההוכחה הנדרשת לצורך חילוט הערבויות.
3. בהתקיים הרף הראייתי הנדרש, לבית המשפט מוקנית סמכות להפעלת שיקול דעת באשר לאופן חילוט הערבויות, היקפן בהתאם למהות האישומים, אופי ההפירה, הנזק שנגרם וכיוצ"ב.

האם קמה עילה לחילוט הערבויות ?

ככל שהתקיימה עבירה חדשה ונוספת, כמפורט בכתב האישום שהוגש במסגרת ת.פ 50664-10-22, יש בכך כדי להפר, לכאורה, את תנאי הערבות העצמית וערבות צד ג' שנחתמו והרי שקמה עילה לחילוט הערבויות.

עמוד 3

לחילוטן של ערבויות אשר נחתמו במסגרת הליך של החזרת תפוס יש לכל הפחות **שתי תכליות** ברורות. **האחת**, הבטחת חילוט עתידי של התפוס, **השנייה**, הרתעת המתחייבים בפני בית המשפט למילוי החלטות שיפוטיות, בין המשיבים שבפני במקרה הספציפי ובין מתחייבים פוטנציאליים.

יוער כי התכלית הראשונה אינה מתקיימת במקרה שבפני שכן המשאית אשר נתפסה, תחתיה הופקד סכום של 130,000 ₪ חלף המשאית וסכום זה אינו שנוי במחלוקת. התכלית השנייה, לעומת זאת, מתקיימת באופן מובהק שהרי המשמעות של אי חילוט הערבויות היא איון והעדר כל משמעות למוסד זה.

הדברים שנקבעו בבש"פ 2708/95 **מרדכי שפיגל ו- 2 אח' נ' מ"י** פד"י מט(3), 221 יפים לענייננו בשינויים המחויבים:

"תכליתה של הערבות היא להבטיח שהנערב יקיים את התחייבויותיו.

המשתחרר בתנאים יודע כי אם יפר את תנאי שחרורו יחויב הוא ויחויבו ערבייו. לכן, אם בית המשפט לא יחלט ערבות במקרה של הפרת תנאי שחרור, יהיה בכך מסר לא ראוי לנאשם ולערבייו ויימצא מעודד הפרות בעתיד"

ובמקרה דנן, אי חילוט הערבויות יהא בו משום מסר לא נכון ויעודד המשך הפרה וביצוען של עבירות נוספות שיש בצידן פגיעה בסביבה.

ב"כ המשיבים לא כפר בחתימתו של המשיב 1 בעניין הערבות אך כפר במחויבותה של המשיבה 2 כך שזו לא ידעה על מה חתמה וכטענתו בתגובה שהגיש בכתב בסעיף 14: "נתבקשה על ידי אביה לחתום על מסמך כלשהו. הא ותו לא".

מעיון בכתב הערובה, המשיבה 2 ידעה גם ידעה על מה היא חותמת. בכתב הערובה צוין במפורש כי הפרטים אשר נכללו בהודעה ובהחלטת בית המשפט מיום 30.10.20 הם תנאי מתנאי הערובה ומהווים חלק בלתי נפרד ממנה, והדברים צוטטו לעיל ככתבם וכלשונם בסעיף 2 הנ"ל, כך שלא נותר מקום לספק באשר למהות ההתחייבות. בנוסף, המשיב 1 היה מיוצג בהליך כך שהיה עו"ד אשר ליווה את המשיבים בתהליך.

חתימה על ערבות אינה בעלמא ואינה סרק כי אם היא התחייבות שעל בסיסה קיימת התנהלות מסוימת: משוחרר אדם ממעצר, משוחרר כלי רכב או כלי עבודה מתפיסה, וכיוצ"ב. לפיכך, מי שחותם על ערבות מצהיר כי הוא מודע לתנאי הערובה והוא ערב לקיומן.

מן המקובץ עולה איפוא כי הכלל צריך להיות חילוט הערובה וזאת על מנת להרתיע את מי שמקבל עליו את אותו אמון של בית המשפט והפרת אותו אמון יש לה השלכה כשהתכלית היא שמירה על אינטרס ציבורי, ובמקרה דנן, שמירה על אינטרסים המוגנים בחוק השמירה על הניקיון ומניעת נזקים סביבתיים.

לפיכך, ככל שיוכח כי תנאי הערובה הופרו הדבר מהווה עילה לחילוט הערובה.

מה הרף הראייתי הנדרש?

ב"כ המבקשת טען כי הגשת כתב האישום מצביעה על קיומן של ראיות לכאורה ודי ברמת הוכחה של ראיות לכאורה

לביצוע העבירה הנוספת והפנה לה"ת (טב') 19889-03-20 נגאר באסס נ' מדינת ישראל - ימ"ר ארז.

ב"כ המשיבים מנגד טען כי כל עוד לא הוכחה אשמתו של המשיב בעבירה הנוספת לא ניתן לחלט את הערבות שעליה חתומים המשיבים (ראו סע' 16 לתגובה לבקשה). עוד ציין ב"כ המשיב בתגובתו בכתב וכן הרחיב על כך בעת טיעונו בפניי בע"פ באשר לטענות הגנה אשר יש באמתחתו ולרבות טענות מקדמיות ואחרות.

מאחר וראיות לכאורה הן המסד הראייתי ההתחלתי בתיק וכי בהתקיים ליבון מעמיק בשאלת הראיות במסגרת ההליך הפלילי יתכן והקביעות הראייתיות ישתנו, לא ניתן להסתפק ברף של ראיות לכאורה לצורך חילוט הערבויות ויש מקום לרף גבוה יותר מכך.

בב"ש(ירושלים) 10339/07 מדינת ישראל נ' אסי אבוטבול, [החלטה פורסמה ביום 21 פברואר 2008] (להלן: **"עניין אבוטבול"**), בהחלטה זו, דובר על בקשה לחילוט ערבון בעקבות ביצוע עבירות נוספות המהוות הפרת תנאי השחרור של המשיב. בית המשפט מתייחס בהחלטתו לרף הראייתי הנדרש וקובע כי מידת ההוכחה הנדרשת היא גבוהה מראיות לכאורה:

"נטל ההוכחה כי התקיימה הפרה מוטל על התביעה בפסיקה נקבע כי מידת ההוכחה הנדרשת לצורך חילוט עירבון תהיה גבוהה יותר מראיות לכאורה (ר' בש"פ 3293/91 פרץ נ' מדינת ישראל, פ"ד מה (5), 163 ס' 11) ב"כ המבקשת אף הסכים כי בהליך זה יידרש למידת הוכחה זו".

בבש"פ 3293/91 פרץ נ' מדינת ישראל, הנ"ל, בית המשפט העליון, כב' הש' מ. אלון כתוארו אז, משנה לנשיא, עמד על האבחנה בין בקשה לחילוט ערבות/ערבון כתוצאה מהפרת תנאי שחרור לבין מעצרו של המשיב מחדש בשל אותה הפרה. בעניין המעצר, נקבע כי די ברף הראייתי של ראיות לכאורה לביצוע העבירה הנוספת בעוד שלגבי חילוט ערבון או ערובה נדרש רף ראייתי גבוה יותר. עוד נקבע באותה החלטה כי **"דחיית חילוט העירבון או תשלום הערבות, עד לאחר בירור הראיות באופן משמעותי יותר לא תפגע באפקטיביות הסנקציה"**. [ראו סעיף 10 להחלטה].

קביעה זו מצאה ביטוי גם במסגרת ע"פ (מקומיים י-ם) 7315-01-14 מדינת ישראל נ' אבן עמי הנדסה אזרחית בע"מ [החלטה פורסמה ב- 28 במאי 2014] אשר במסגרתו נקבע כי:

"חילוט סכום, שהנו מטבעו, על פי הסכמת הצדדים בהסכם, מעשה עונשי על עבירה נוספת שעברה לכאורה המשיבה, אינו יכול להתבצע על בסיס ראיות לכאורה בלבד".

ובהמשך נקבע:

"ההוכחה שאדם או גוף עבר עבירות פליליות, צריכה להיות הוכחה מעבר לספק סביר. לפיכך, ולאור נוסח ההסכם המחייב את שני הצדדים, צדק בית המשפט קמא כאשר קבע כי "נדרשת הוכחת העבירה מעבר לספק סביר בטרם חילוט הערבות". [ראו סעיף 14 להחלטה].

יוער כי גם מההחלטה שאליה הפנה ב"כ המבקשת בבקשתו בכתב, (ה"ת 19889-03-20 נגאר באסס נ' מדינת ישראל - ימ"ר ארז) עלה כי הקביעה בעניין קיומה של ההפרה נשענה על מסד ראיתי ברור לצדדים כפי שהתייחס אליו בית המשפט בהחלטתו, זאת להבדיל ממסד ראיתי נוסף שאליו בית המשפט לא התייחס מתוך קביעה כי הוא **טעון בירור וליבון מעמיק**:

"לפיכך, גם לא נדרשתי לבחינת תלונותיו של המתלונן עאסי פארס אשר עניינן עבירות נוספות המיוחסות לכאורה למשיבים ואשר על פניו נוגעות בבקר אחר המצוי ברשותם ולא זה הנמנה על עדר הבקר מושא ההחלטה הראשונה והשנייה, תלונות אשר דרושות ליבון ראייתי מעמיק ואשר אין להם לכאורה קשר ישיר והדוק עם העדר מושא החלטה זו".

מן המקובץ עולה כי כאשר המסד הראייתי עליו נשענת ההפרה של תנאי הערבות/הערבון אינו מוסכם בין הצדדים ו/או שקיימות טענות הגנה המצריכות ליבון מעמיק יותר - יש מקום לדחיית מועד ההחלטה בעניין חילוט הערבויות ולאפשר את הבחינה המעמיקה הנדרשת.

מקום בו הוגש כתב אישום ביחס למעשים המהווים עבירה ומניה וביה גם הפרה של תנאי הערובה, מתקיים, הלכה למעשה, כפל הליכים ביחס לבירור אותן עובדות. הבקשה לחילוט הערבויות עומדת לצד ההליך העיקרי. נראה כי הן מההיבט של היעילות הדיונית והשחתת זמן שיפוטי של בית המשפט ושל הצדדים והן מההיבט של הימנעות מהחלטות סותרות ביחס לאותה תשתית עובדתית, יש מקום לאפשר את הבירור במסגרת ההליך העיקרי ולאחריו להיזקק לבקשה בעניין חילוט הערבויות - בבחינת אומר על ראשון ראשון ואחרון אחרון (מסכת אבות, פרק ה', משנה ז').

בעניין אבוטבול הנ"ל, נקבע כדלקמן:

"במקרה שלפנינו מתנהל הליך פלילי הנמצא בשלבים מתקדמים בפני מותר אחר, בבית המשפט המחוזי בת"א, במסגרתו מתבררות עובדותיה של ההפרות להן טוענת המבקשת. במצב כזה אין מקום לבחון את המסכת העובדתית גם במסגרת ההליך שלפני, הן משיקולי יעילות, והן על מנת שלא להיקלע למצב בו יש פוטנציאל למתן החלטות סותרות באותה פרשה. על כן אין מקום לבירור עובדתי שכזה בפני. משיוכרע ההליך הפלילי בבית המשפט המחוזי בת"א ניתן יהיה לדעת האם התקיימה עבירה ולשאוב את הקביעות העובדתיות שם לעניין שלפנינו. על כן טרם בשלה השעה לקבל החלטה בעניין חילוט הערבויות". [ראו סעיף 8 להחלטה].

בעניין אבן עמי הנדסה אזרחית בע"מ הנ"ל, התייחס בית המשפט לכפל ההליכים וליעילות הדיונית וקבע כי יש מקום להמתין להכרעת הדין בעניין העבירה אשר עליה מתבססת הטענה להפרה. [ראו סעיף 17 להחלטה].

ומן הכא להתם, במקרה דנן, ב"כ המשיבים העלה טענות הגנה שונות כמפורט בתמצית בסעיף 8 סיפא בחלק הכללי להחלטה הנ"ל ובאופן מפורט בתגובתו בכתב (סעיף 20 ואילך) וכן בטיעוניו בפניי, טיעונים המתייחסים באופן עובדתי לליבת האישומים המיוחסים למשיב 1. לפיכך, נראה, כי בשלב זה, לא נכון יהא לקיים הליך בירור מקביל, להליך בתיק העיקרי, ת.פ. 50664-10-22 באשר למסכת העובדתית והמשפטית של האישומים שהם מושא כתב האישום כמו מושא בקשת החילוט שבפניי.

אשר על כן, ההחלטה בבקשה זו תעוכב עד לאחר מתן הכרעת דין בעניינו של המשיב 1 במסגרת ת.פ. 50664-10-22.

תיק החקירה יוחזר לב"כ המבקשת באמצעות מזכירות בית המשפט.

מסמכים שסומנו מ/ש 1 עד מ/ש 10 - יוחזרו לב"כ המשיבים באמצעות מזכירות בית המשפט.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, כ"ט שבט תשפ"ג, 20 פברואר 2023, בהעדר
הצדדים.